

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка (Україна)
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Вища школа менеджменту у Варшаві (Польща)
Університет національного та світового господарства (Болгарія)
Вища школа менеджменту інформаційних систем (Латвія)
Азербайджанський державний економічний університет (Азербайджан)
Білоруський державний аграрний технічний університет (Білорусь)
Євразійський національний університет імені Л.М. Гумільова (Казахстан)
Університет Північ (Хорватія)
Сумський державний університет (Україна)

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції

01 листопада 2018 року

Невід'ємною частиною сучасного суспільства є широке використання інформаційного ресурсу в умовах функціонування всесвітньої інформаційної мережі, яка дозволяє забезпечити доступ до інформації без будь-яких перешкод та обмежень.

В зв'язку з цим, серед педагогічних технологій, поширених у вищих навчальних закладах, чільне місце займають інформаційні технології. Використання інформаційних технологій дозволяє впливати на розвиток особистості, інтегруючи її у світову спільноту. Широкий обсяг мультимедія та Інтернету дозволяє використовувати інформаційні технології, як засіб спілкування та виховання. В процесі використання інформаційних технологій вдосконалюються навички роботи з текстом, створення об'єктів, баз даних, використання електронних таблиць. Доступність глобальних інформаційних баз дає можливість вчитися використовувати різноманітну інформацію, аналізувати її, що, безсумнівно, розширює світогляд та сприяє професійному становленню.

Інформаційні технології становлять методичне обґрунтування побудови педагогічного змісту комп'ютерної програми, так було створено мережу різноманітних комп'ютерних навчальних програм, серед яких основними є комп'ютерний підручник, контролюючі та ігрові програми [3, с. 98].

Таким чином, інформаційна технологія посідає гідне місце в загальній системі педагогічних технологій.

Список використаних джерел

1. Безпалько В.П. Слагаемые педагогической технологии / В.П. Безпалько // М. – 1989. – 180 с.

2. Кремень В.Г. Освіта і наука України: шляхи модернізації (Факти, роздуми, перспективи) / В.Г. Кремень // К.: Грамота. – 2003. – 216 с.

3. Навроцький О.І. Вища школа України в умовах трансформації суспільства / О.І. Навроцький // Монографія. – Х.: Основа – 2000. – 240 с.

Науковий керівник – Маховка В.М., к.е.н., доцент

УДК 332.2/.3:631.1:502.13:005.21

Чигрин О.Ю., к.е.н., доцент; Івахненко О.М., аспірант

Сумський державний університет

(м. Суми, Україна)

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ ВІДНОСИНАМИ

Земельні ресурси є джерелом національного багатства, від їх використання залежить сталий економічний розвиток країни й рівень життя населення. Нині земельні відносини в Україні залишаються на етапі реформування [7].

Питання власності на землю є гострим та спекулятивним, оскільки уособлює в собі одночасно суперечливі суспільні страхи та бізнес інтереси [6].

Дослідження зарубіжного досвіду вдосконалення земельних відносин та його адаптація до вітчизняних реалій дасть змогу спрогнозувати розвиток земельних відносин й уникнути небажаних наслідків у процесі реформування [7].

Мета дослідження. Обґрунтувати необхідність використання міжнародного досвіду для запровадження земельної реформи в Україні.

Результати дослідження. Аграрний сектор України зараз рухається масштабним курсом реформ. Центральним завданням для уряду та його компетентних органів є розвиток ефективної та прозорої системи управління землями [5].

Сучасний формат земельних відносин не сприяє ні позитивним соціально-економічним процесам в сільській місцевості, ні розвитку сільського господарства. Нелегальні операції з

продажу земель є дорогими та бюрократизованими. Земля не є об'єктом застави. Землевласники, що здають землю в оренду, вимушені приймати нав'язані сільськогосподарськими виробниками умови та ціни. Якість землі та родючість ґрунтів знижується тому, що орендарі не зацікавлені інвестувати в землю. Непоодинокими випадками є земля без господаря – старі люди йдуть з життя, а їх спадкоємці переїжджають до міст [6].

Постійно пропонуються різні заходи та законопроекти, але вони не знаходять повної підтримки в нашому суспільстві, бо частіше всього потенційно відображають чийсь особисті інтереси.

Водночас недостатньо уваги приділяється використанню зарубіжного досвіду вирішення земельних питань в Україні.

Важливим залишається питання розуміння того, що саме ми можемо використати з чужого досвіду та яких помилок можемо уникнути завдяки ньому.

Кожна країна була змушена вирішувати питання земельних відносин та пройшла свій шлях розвитку та їх формуванню. При цьому всі реформи проводилися у різні періоди та в різних умовах.

Зазначимо, що земля як об'єкт, у зарубіжному трактуванні, є складнішим, ніж в Україні. Це і ґрунти, і територія розміщення продуктивних сил, і надра, навіть простір над нею. Розміщення земельної ділянки визначається реальними та уявними точками, установленими відповідно до земної поверхні. Права на простір і на будь-який матеріальний зміст, які перебувають усередині меж визначеної ділянки, є особливими юридичними питаннями [1].

Саме тому головною метою земельної реформи зарубіжних держав було підвищення продуктивності та рентабельності в аграрному секторі, а також розвиток сільської місцевості.

Взагалі, у всіх державах законодавче регулювання було побудовано методом «проб та помилок». Остаточні правила земельних відносин та моделі ринку були побудовані після обговорення та експериментів – після певних дій виникали нові підходи, знімались обмеження, або, навпаки, запроваджувались нові правила гри [6].

Міжнародний досвід свідчить про те, що ринковий обіг земельних ресурсів є всюди лібералізований, але ступінь контролю з боку держави різна. В тих країнах де держава вела лібералізовану політику регулювання земельних відносин з'явилися вільні ринки з прозорими системами управління, а там де існує жорстоке та заплутане законодавство з'явилися тіньові схеми.

У країнах Західної Європи (Австрія, Бельгія, Нідерланди, Німеччина, Франція, Швейцарія) ринок землі є лібералізованим та відкритим, відсутні повністю абсолютні обмеження щодо іноземного капіталу [4].

Для країн Скандинавії (Данія, Фінляндія, Швеція) характерними є значні екологічні податки та масштабна державна підтримка сільськогосподарських виробників. Земельна політика базується на припущенні, що фермер має жити на своїй землі та самостійно управляти господарством. Попри відсутність абсолютних обмежень на придбання землі як для іноземців, так і для громадян цих країн, на практиці отримати право власності досить важко через низку вимог щодо освіти фермера, місця проживання та дуже високих екологічних стандартів [2].

Великобританія та Ірландія відрізняються найбільш лібералізованою політикою регулювання відносин на ринку землі сільськогосподарського призначення, що призвело до високого рівня ефективності та продуктивності сектору [2].

У країнах Центральної та Східної Європи після довгих років реформ та змін сьогодні на ринках майже відсутні абсолютні обмеження, які встановлювалися в перші роки реформ. Так, у жодній із цих країн немає цінової регуляції, обмеження щодо максимальної площі землі у власності присутнє лише в трьох країнах (Польщі, Угорщині та Румунії). Рівень податкового навантаження за придбання сільськогосподарських земель у цих країнах є

значно нижчим, ніж у старих країнах-членах ЄС. Водночас, у деяких країнах (Болгарія, Польща, Чехія) сільськогосподарські землі взагалі звільняються від оподаткування, що робить сектор привабливим для заняття фермерською справою [3].

Загалом, абсолютно всі держави, регулюють земельні відносини та вводять певні обмеження виходячи з своїх уявлень про функції ринкового обігу земель. Зазвичай законодавство шукає компромісні варіанти. Але Україна не повинна копіювати повністю чийсь моделі, навпаки, ми мусимо критично оцінити чужі помилки та власні перспективи.

Висновки. Таким чином, в світі немає універсальних механізмів управління земельними відносинами, але міжнародний досвід дозволить уникнути багатьох помилок Україні та дасть можливість нашій державі обрати свій шлях регулювання та вибору лібералізованої політики.

Варто наголосити, що основним механізмом, яким держава впливає на земельні відносини є саме система законодавства, за допомогою якої вона і контролює всі процеси. Саме тому правильно розставлені пріоритети земельної політики держави, які вона визначить своїм головним завданням, визначать чи стане земельна реформа успішною чи провальною.

Список використаних джерел

1. Бамбіндра Д. І. Земельне законодавство потребує вдосконалення / Д. Бамбіндра, В. Слінчук // Землеустрій і кадастр. – 2005. – № 4. – С. 3-5.
2. Земельна реформа нових країн-членів ЄС – досвід Польщі [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://agropolit.com/spetsproekty/254-zemelna-reforma-novih-krayin-chleniv-yes-dosvid-polschi>
3. Земельна реформа старих країн-членів ЄС – Великобританія [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://agropolit.com/spetsproekty/280-zemelna-reforma-starih-krayin-chleniv-yes--velikobritaniya>
4. Земельна реформа старих країн-членів ЄС – досвід Німеччини [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://agropolit.com/spetsproekty/288-zemelna-reforma-starih-krayin-chleniv-yes--dosvid-nimechchini>
5. Прозорість системи управління землями – досвід Німеччини та опції для України (2017) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ucco.org.ua/press-center/ucco-news/prozorist-u-sistemi-upravlinnia-zemliami-dosvid-nimechchini-ta-optsiyi-dlia-ukrayini>
6. Романовська О. Міжнародний досвід земельної реформи: чому немає панацеї [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://cost.ua/files/land-reform/case-ukraine_land_reform.pdf
7. Ряснянська А.М. Світовий досвід формування власності на землю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/7-2015/14.pdf>

УДК 339.1:543.383.2

Чигрин О.Ю., к.е.н., доцент; Млаабдал С.А., аспірант
Сумський державний університет
(м. Суми, Україна)

ПРІОРИТЕТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НАФТОДОБУВНОГО КОМПЛЕКСУ

Створення принципово нових способів господарювання безпосередньо пов'язано з видобуванням та розподілом енергетичних ресурсів країн. Актуальною проблемою є розробка нових та удосконалення існуючих концепцій розвитку нафтодобувних країн, в яких базові інвестиції пов'язані з освоєнням ресурсного потенціалу та технічною модернізацією існуючого виробництва. Незважаючи на наявність багатьох закордонних та вітчизняних